

III

(Akty przygotowawcze)

INICJATYWY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Inicjatywa Królestwa Belgii, Republiki Bułgarii, Republiki Estońskiej, Królestwa Hiszpanii, Republiki Austrii, Republiki Słowenii i Królestwa Szwecji dotycząca dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych

(2010/C 165/02)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 82 ust. 1 lit. a),

uwzględniając inicjatywę Królestwa Belgii, Republiki Bułgarii, Republiki Estońskiej, Królestwa Hiszpanii, Republiki Austrii, Republiki Słowenii oraz Królestwa Szwecji,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Unia Europejska postawiła sobie za cel utrzymanie i rozwój przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

(2) Art. 82 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przewiduje, że współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych w Unii opiera się na zasadzie wzajemnego uznawania wyroków i orzeczeń sądowych, która to zasada jest od czasu posiedzenia Rady Europejskiej w Tampere w dniach 15–16 października 1999 r. powszechnie określana kamieniem węgielnym współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych w Unii.

(3) Potrzeba niezwłocznego wzajemnego uznawania postanowień, by zapobiegać niszczeniu, przekształcaniu, przemieszczaniu, przenoszeniu lub wyzbywaniu się materiału dowodowego, znalazła swoje odzwierciedlenie w decyzji ramowej Rady 2003/577/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie wykonania w Unii Europejskiej postanowień o zabezpieczeniu mienia i środków dowodowych⁽¹⁾. Ponieważ jednak stosowanie tego aktu ogranicza się do samego zabezpieczenia, postanowieniu zabezpieczającemu musi towarzyszyć osobny wniosek o przeniesienie materiału dowodowego do państwa wydającego, zgodnie z zasadami wzajemnej pomocy w sprawach karnych. Skutkuje to dwuetapowym mechanizmem, który ujemnie wpływa na skuteczność wspomnianego aktu. Ponadto system ten współistnieje z tradycyjnymi instrumentami współpracy i w związku z tym właściwe organy rzadko stosują go w praktyce.

(4) Decyzja ramowa Rady 2008/978/WSiSW z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie europejskiego nakazu dowodowego dotyczącego przedmiotów, dokumentów i danych, które mają zostać wykorzystane w postępowaniach w sprawach karnych⁽²⁾ przyjęta została w celu zastosowania w tym zakresie zasady wzajemnego uznawania. Jednakże europejski nakaz dowodowy ma zastosowanie jedynie do już istniejącego materiału dowodowego i obejmuje zatem ograniczony zakres współpracy, którą wymiary sprawiedliwości podejmują w sprawach karnych w odniesieniu do materiału dowodowego. Z uwagi na ograniczone zastosowanie tego nakazu właściwe organy mogą swobodnie korzystać z nowego systemu lub z procedur wzajemnej pomocy prawnej, które i tak nadal mają zastosowanie do materiału dowodowego niepodlegającego europejskiemu nakazowi dowodowemu.

(5) Stopniowo, po przyjęciu decyzji ramowych 2003/577/WSiSW oraz 2008/978/WSiSW, stawało się jasne, że istniejące przepisy o gromadzeniu materiału dowodowego są zbyt rozdrobnione i skomplikowane. Dlatego konieczne jest nowe rozwiązanie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 196 z 2.8.2003, s. 45.

⁽²⁾ Dz.U. L 350 z 30.12.2008, s. 72.

- (6) W programie sztokholmskim, przyjętym w dniu 11 grudnia 2009 r., Rada Europejska postanowiła, że w dalszym ciągu należy dążyć do utworzenia kompleksowego systemu uzyskiwania dowodów w sprawach o charakterze transgranicznym, opartego na zasadzie wzajemnego uznawania. Rada Europejska zwróciła uwagę, że instrumenty obowiązujące obecnie w tej dziedzinie tworzą rozdrobniony system i że potrzebne jest nowe podejście - oparte na zasadzie wzajemnego uznawania, ale uwzględniające także elastyczność tradycyjnego systemu wzajemnej pomocy prawnej. Dlatego Rada Europejska zaapelowała o to, by wszystkie instrumenty obowiązujące w tej dziedzinie – w tym decyzję ramową w sprawie europejskiego nakazu dowodowego – zastąpić kompleksowym systemem, który w jak najszerszym zakresie objąłby wszystkie rodzaje dowodów, przewidywałby terminy wykonania i maksymalnie ograniczał możliwości odmowy.
- (7) To nowe podejście znajduje swój wyraz w jednym instrumencie zwanym europejskim nakazem dochodzeniowym. Jego wydanie ma powodować, że w państwie wykonującym zostanie przeprowadzona jedna lub więcej określonych czynności dochodzeniowych służących gromadzeniu materiału dowodowego. Chodzi m.in. o uzyskanie materiału dowodowego, którym organ wykonujący już dysponuje.
- (8) Europejski nakaz dochodzeniowy ma wymiar horyzontalny i dlatego dotyczy niemal wszystkich czynności dochodzeniowych. Niektóre czynności – takie jak tworzenie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, gromadzenie materiału dowodowego w ramach takich zespołów oraz niektóre specyficzne formy przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych, na przykład przechwycenie i natychmiastowe przesłanie przekazu telekomunikacyjnego oraz przechwycenie przekazu telekomunikacji satelitarnej – wymagają jednak szczególnych zasad, które należy potraktować osobno. Do tych czynności powinny nadal mieć zastosowanie istniejące instrumenty.
- (9) Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do obserwacji transgranicznej, o której mowa w art. 40 konwencji wykonawczej z dnia 19 czerwca 1990 r. do układu z Schengen ⁽¹⁾.
- (10) Europejski nakaz dochodzeniowy powinien się koncentrować na żądanej czynności dochodzeniowej. Organ wydający najlepiej potrafi ocenić, na bazie swojej wiedzy o szczegółach danego dochodzenia, jaką czynność należy wykonać. Organ wykonujący powinien jednak mieć możliwość wykonania czynności innego rodzaju, jeżeli żądana czynność nie jest przewidziana lub dopuszczalna w jego prawie krajowym albo jeżeli czynność innego rodzaju przyniesie taki sam rezultat jak czynność wskazana w europejskim nakazie dochodzeniowym, lecz przy użyciu łagodniejszych środków przymusu.
- (11) Wykonując europejski nakaz dochodzeniowy, należy możliwie wiernie – i bez uszczerbku dla podstawowych zasad prawa państwa wykonującego – przestrzegać
- wymogów formalnych i proceduralnych jednoznacznie wskazanych przez państwo wydające. Organ wydający może zażądać, aby przy wykonywaniu europejskiego nakazu dochodzeniowego właściwym organom państwa wykonującego towarzyszył jako wsparcie jeden lub więcej organów państwa wydającego. Możliwość ta nie oznacza jednak, że organy państwa wydającego mają na terytorium państwa wykonującego jakiekolwiek uprawnienia organów ścigania.
- (12) Aby współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych była skuteczna, należy ograniczyć możliwość odmowy uznania lub wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego, jak również możliwość odroczenia jego wykonania.
- (13) Aby współpraca między państwami członkowskimi w sprawach karnych przebiegała sprawnie, skutecznie i spójnie, potrzebne są limity czasowe. Decyzję co do uznania lub wykonania należy podjąć, a daną czynność dochodzeniową – wykonać równie szybko i potraktować równie priorytetowo jak w analogicznej sprawie krajowej. Aby decyzja lub wykonanie nastąpiły w rozsądnym terminie lub dochowane zostały wymogi formalne państwa wydającego, należy zawsze określić nieprzekraczalny termin.
- (14) Europejski nakaz dochodzeniowy zapewnia istnienie jednego systemu uzyskiwania materiału dowodowego. Do niektórych rodzajów czynności dochodzeniowych, które powinny zostać objęte tym nakazem - takich jak tymczasowe przekazanie osób pozbawionych wolności, przesłuchania metodą tele- lub wideokonferencji, uzyskiwanie informacji o rachunkach lub operacjach bankowych czy stosowanie przesyłek niejawnie nadzorowanych - potrzebne są jednak dodatkowe przepisy. Czynności dochodzeniowe, które wiążą się z bieżącym, stałym lub czasowym gromadzeniem materiału dowodowego, są co prawda objęte europejskim nakazem dochodzeniowym, ale do ich wykonania należy pozostawić organowi wykonującemu swobodę z uwagi na różnice w krajowych systemach prawnych państw członkowskich.
- (15) Niniejsza dyrektywa zastępuje decyzje ramowe 2003/577/WSiSW i 2008/978/WSiSW, jak również różnorodne instrumenty wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, o ile dotyczą one uzyskiwania materiału dowodowego do celów postępowań karnych.
- (16) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, czyli wzajemne uznawanie decyzji podjętych w celu uzyskania materiału dowodowego, nie mogą zostać w sposób wystarczający osiągnięte przez państwa członkowskie, a ze względu na swoje rozmiary i skutki mogą zostać lepiej osiągnięte na szczeblu unijnym, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym samym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 19.

(17) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności w tytule VI tej karty. Żadnego z przepisów niniejszej dyrektywy nie wolno interpretować jako zakazującego odmowy wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego, jeżeli na podstawie obiektywnych przesłanek można sądzić, że został wydany w celu ścigania lub ukarania osoby ze względu na jej płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię, orientację seksualną, obywatelstwo, język lub poglądy polityczne albo że jej sytuacja może ulec pogorszeniu z jednej z tych przyczyn.

(18) [Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Zjednoczone Królestwo i Irlandia zgłosiły zamiar uczestnictwa w przyjęciu niniejszej dyrektywy.]

(19) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy, nie jest nią związana ani jej nie stosuje,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

EUROPEJSKI NAKAZ DOCHODZENIOWY

Artykuł 1

Definicja europejskiego nakazu dochodzeniowego i obowiązek jego wykonania

1. Europejski nakaz dochodzeniowy to orzeczenie sądowe, które właściwy organ jednego państwa członkowskiego (zwanego dalej „państwem wydającym”) wydaje, by w innym państwie członkowskim (zwanym dalej „państwem wykonującym”) spowodować przeprowadzenie co najmniej jednej z określonych czynności dochodzeniowych służących zgromadzeniu materiału dowodowego w ramach postępowania, o którym mowa w art. 4.

2. Państwa członkowskie wykonują każdy europejski nakaz dochodzeniowy, stosując zasadę wzajemnego uznawania i przestrzegając przepisów niniejszej dyrektywy.

3. Niniejsza dyrektywa nie modyfikuje obowiązku poszanowania praw podstawowych i zasad prawnych określonych w art.

6 Traktatu o Unii Europejskiej ani nie wpływa na żadne obowiązki ciążące w tym względzie na organach wymiaru sprawiedliwości. Niniejsza dyrektywa nie obliguje też państw członkowskich do podjęcia jakichkolwiek środków sprzecznych z ich zasadami konstytucyjnymi w zakresie wolności stowarzyszania się, wolności prasy czy wolności wypowiedzi w innych mediach.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszej dyrektywy:

a) „organ wydający” oznacza:

(i) sędziego, sąd, sędziego śledczego lub prokuratora właściwego w danej sprawie; lub

(ii) każdy inny organ wymiaru sprawiedliwości określony przez państwo wydające i w danym przypadku wypełniający swoją funkcję organu dochodzeniowego w postępowaniu karnym, który jest właściwy, by nakazać gromadzenie materiału dowodowego zgodnie z prawem krajowym,

b) „organ wykonujący” oznacza organ właściwy do uznania lub wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego zgodnie z niniejszą dyrektywą. Organ wykonujący to organ, który w podobnej sprawie krajowej jest organem właściwym, by podjąć czynność dochodzeniową wskazaną w europejskim nakazie dochodzeniowym.

Artykuł 3

Zakres stosowania europejskiego nakazu dochodzeniowego

1. Europejskiemu nakazowi dochodzeniowemu podlega każda czynność dochodzeniowa poza czynnościami, o których mowa w ust. 2.

2. Europejskiemu nakazowi dochodzeniowemu nie podlegają następujące czynności:

a) utworzenie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego ani gromadzenie materiału dowodowego w ramach takiego zespołu, określone w art. 13 Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej⁽¹⁾ (zwanej dalej „konwencją”) i w decyzji ramowej Rady 2002/465/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych⁽²⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. C 197 z 12.7.2000, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 162 z 20.6.2002, s. 1.

- b) przechwycenie i natychmiastowe przesłanie przekazu telekomunikacyjnego, o czym jest mowa w art. 18 ust. 1 lit. a) konwencji; oraz
- c) przechwycenie przekazu telekomunikacyjnego, o czym jest mowa w art. 18 ust. 1 lit. b) konwencji, o ile czynności te dotyczą sytuacji, o których mowa w art. 18 ust. 2 lit. a) i c) oraz w art. 20 tej konwencji.

Artykuł 4

Rodzaj postępowania, w którym można wydać europejski nakaz dochodzeniowy

Europejski nakaz dochodzeniowy można wydać:

- a) w odniesieniu do postępowania karnego, które wszczął organ wymiaru sprawiedliwości lub które może zostać wszczęte przed organem wymiaru sprawiedliwości w sprawie o przestępstwo na mocy prawa krajowego państwa wydającego;
- b) w postępowaniu wszczętym przez organy administracyjne w związku z czynami, które są zagrożone karą na mocy prawa krajowego państwa wydającego, gdyż stanowią naruszenie przepisów prawa, w przypadku gdy wydana decyzja może skutkować wszczęciem postępowania przed sądem właściwym zwłaszcza w sprawach karnych;
- c) w postępowaniu wszczętym przez organy wymiaru sprawiedliwości w związku z czynami, które są zagrożone karą na mocy prawa krajowego państwa wydającego, gdyż stanowią naruszenie przepisów prawa, w przypadku gdy wydana decyzja może skutkować wszczęciem postępowania przed sądem właściwym zwłaszcza w sprawach karnych, oraz
- d) w związku z postępowaniem, o którym mowa w lit. a), b) i c), odnoszącym się do przestępstwa lub naruszenie prawa, za które osoba prawna może zostać pociągnięta do odpowiedzialności lub ukarana w państwie wydającym.

Artykuł 5

Treść i forma europejskiego nakazu dochodzeniowego

1. Organ wydający wypełnia formularz europejskiego nakazu dochodzeniowego przedstawiony w załączniku A, podpisuje go i poświadcza prawdziwość zawartych w nim informacji.
2. Każde państwo członkowskie określa, którego(-ych) z urzędowych języków instytucji Unii oprócz jego własnego(-ych) języka(-ów) urzędowego(-ych) można użyć do wypełnienia

lub tłumaczenia europejskiego nakazu dochodzeniowego, w przypadku gdy samo jest państwem wykonującym.

ROZDZIAŁ II

PROCEDURY I GWARANCJE OBOWIĄZUJĄCE PAŃSTWO WYDAJĄCE

Artykuł 6

Przekazanie europejskiego nakazu dochodzeniowego

1. Organ wydający przekazuje europejski nakaz dochodzeniowy organowi wykonującemu dowolną metodą pozwalającą uzyskać pisemne potwierdzenie, tak aby umożliwić państwu wykonującemu ustalenie autentyczności nakazu. Wszelka dalsza komunikacja urzędowa odbywa się bezpośrednio między organem wydającym a organem wykonującym.

2. Bez uszczerbku dla art. 2 lit. b) każde państwo członkowskie może wyznaczyć jeden organ centralny lub, jeśli jego system prawny przewiduje taką możliwość, większą ich liczbę do pomocy właściwym organom wymiaru sprawiedliwości. Państwo członkowskie może, jeżeli to konieczne z uwagi na strukturę jego własnego wymiaru sprawiedliwości, przydzielić swojemu(-im) organowi(-om) centralnemu(-ym) zadanie urzędowego przekazywania i odbioru europejskich nakazów dochodzeniowych, jak również prowadzenia dalszej korespondencji urzędowej w tym względzie.

3. Jeżeli organ wydający tak postanowi, nakaz można przekazać za pośrednictwem zabezpieczonego systemu telekomunikacyjnego europejskiej sieci sądowej.

4. Jeżeli organ wykonujący nie jest znany, organ wydający podejmuje wszelkie niezbędne działania, w tym za pośrednictwem punktów kontaktowych europejskiej sieci sądowej, by uzyskać odpowiednie informacje od państwa wykonującego.

5. Jeżeli organ państwa wykonującego, który otrzymał europejski nakaz dochodzeniowy, nie jest organem właściwym do jego uznania i przedsięwzięcia środków koniecznych do jego wykonania, przekazuje go z urzędu organowi wykonującemu i informuje o tym organ wydający.

6. Wszelkie trudności dotyczące przekazywania lub ustalania autentyczności dokumentów potrzebnych do wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego rozwiązuje się w drodze bezpośrednich kontaktów między zaangażowanym organem wydającym a zaangażowanym organem wykonującym lub, w stosownych przypadkach, przy udziale centralnych organów państw członkowskich.

Artykuł 7

Europejski nakaz dochodzeniowy powiązany z wcześniejszym europejskim nakazem dochodzeniowym

1. Jeżeli organ wydający uzupełni wcześniejszy europejski nakaz dochodzeniowy kolejnym europejskim nakazem dochodzeniowym, dokonuje stosownej adnotacji w formularzu nakazu przedstawionym w załączniku A.
2. Jeżeli zgodnie z art. 8 ust. 3 organ wydający pomaga w wykonywaniu europejskiego nakazu dochodzeniowego w państwie wykonującym, to - bez uszczerbku dla powiadomień dokonanych na podstawie w art. 28 ust. 1 lit. c) - może on w trakcie swojej obecności w państwie wykonującym skierować bezpośrednio do organu wykonującego europejski nakaz dochodzeniowy uzupełniający nakaz wcześniejszy.

ROZDZIAŁ III

PROCEDURY I GWARANCJE OBOWIĄZUJĄCE PAŃSTWO WYKONUJĄCE

Artykuł 8

Uznawanie i wykonywanie

1. Organ wykonujący uznaje europejski nakaz dochodzeniowy przekazany zgodnie z art. 6, nie wymagając żadnych dodatkowych formalności, i niezwłocznie podejmuje czynności niezbędne do jego wykonania w taki sam sposób i w takim samym trybie, jakby dana czynność dochodzeniowa została zarządzona przez organ państwa wykonującego, chyba że organ wykonujący powoła się na jedną z podstaw nieuznania lub niewykonania nakazu, o których mowa w art. 10, lub na jedną z podstaw odroczenia, o których mowa w art. 14.
2. O ile niniejsza dyrektywa nie stanowi inaczej, organ wykonujący dopełnia formalności i procedur wyraźnie wskazanych przez organ wydający, pod warunkiem że takie formalności i procedury nie są sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa państwa wykonującego.
3. Organ wydający może zażądać, aby w wykonywaniu europejskiego nakazu dochodzeniowego właściwym organom państwa wykonującego towarzyszył jako wsparcie jeden lub więcej organów państwa wydającego. Organ wykonujący spełnia to żądanie, pod warunkiem że taka pomoc nie jest sprzeczna z podstawowymi zasadami prawa państwa wykonującego.

4. Aby ułatwić skuteczne stosowanie niniejszego artykułu, organ wydający i organ wykonujący mogą się konsultować wszelkimi odpowiednimi metodami.

Artykuł 9

Zastosowanie czynności dochodzeniowej innego typu

1. Organ wykonujący może zdecydować, że zamiast czynności wskazanej w europejskim nakazie dochodzeniowym zastosuje inną czynność dochodzeniową, gdy:
  - a) czynność dochodzeniowa wskazana w europejskim nakazie dochodzeniowym nie istnieje w prawie państwa wykonującego;

- b) czynność dochodzeniowa wskazana w europejskim nakazie dochodzeniowym istnieje w prawie państwa wykonującego, ale jej użycie jest możliwe tylko w odniesieniu do danej listy lub kategorii przestępstw, która nie zawiera przestępstwa podanego w europejskim nakazie dochodzeniowym, lub
- c) czynność dochodzeniowa wybrana przez organ wykonujący będzie miała taki sam rezultat jak czynność wskazana w europejskim nakazie dochodzeniowym, lecz przy użyciu łagodniejszych środków przymusu.

2. Jeżeli organ wykonujący postanowi skorzystać z możliwości określonej w ust. 1, informuje o tym najpierw organ wydający, tak by ten mógł ewentualnie zdecydować o wycofaniu europejskiego nakazu dochodzeniowego.

Artykuł 10

Podstawy nieuznania lub niewykonania

1. Uznania lub wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego w państwie wykonującym można odmówić, gdy:
  - a) prawo państwa wykonującego przewiduje immunitet lub przywilej, który uniemożliwia wykonanie europejskiego nakazu dochodzeniowego;
  - b) w określonym przypadku jego wykonanie naruszałoby żywotne interesy w zakresie bezpieczeństwa narodowego, narażałoby na niebezpieczeństwo źródło informacji lub wiązałoby się z wykorzystaniem informacji niejawnych odnoszących się do określonych działań wywiadu;
  - c) w przypadkach określonych w art. 9 ust. 1 lit. a) i b) nie ma innej dopuszczalnej czynności dochodzeniowej, która umożliwiłaby osiągnięcie podobnego rezultatu, lub
  - d) europejski nakaz dochodzeniowy wydano w postępowaniu, o którym mowa w art. 4 lit. b) i c), a dana czynność nie byłaby dopuszczalna w analogicznej sprawie krajowej.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 lit. b) i c), zanim organ wykonujący postanowi, by w całości lub w części nie uznać lub nie wykonać europejskiego nakazu dochodzeniowego, organ ten wszelkimi odpowiednimi metodami zasięga opinii organu wydającego, a w stosownych przypadkach występuje do niego o bezzwłoczne dostarczenie wszelkich niezbędnych informacji.

Artykuł 11

Termin uznania lub wykonania

1. Decyzję co do uznania lub wykonania podejmuje się, a daną czynność dochodzeniową – wykonuje równie szybko i traktuje się je równie priorytetowo jak w analogicznej sprawie krajowej, a w każdym razie w terminie przewidzianym w niniejszym artykule.

2. Jeżeli organ wydający zaznaczył w europejskim nakazie dochodzeniowym, że – z uwagi na terminy proceduralne, ciężar przestępstwa lub inne szczególnie pilne okoliczności – konieczny jest termin krótszy niż przewidziany w niniejszym artykule, lub jeżeli zaznaczył w nakazie, że daną czynność dochodzeniową należy wykonać w określonym dniu, organ wykonujący uwzględnia ten wymóg w maksymalnym możliwym stopniu.

3. Decyzję co do uznania lub wykonania właściwy organ wykonujący podejmuje możliwie szybko i – bez uszczerbku dla ust. 5 – nie później niż w terminie 30 dni od otrzymania europejskiego nakazu dochodzeniowego.

4. Organ wykonujący przeprowadza daną czynność dochodzeniową niezwłocznie, ale – bez uszczerbku dla ust. 5 – nie później niż w terminie 90 dni od podjęcia decyzji, o której mowa w ust. 3, chyba że zachodzą podstawy odroczenia określone w art. 14 albo państwo wykonujące dysponuje już materiałem dowodowym, którego dotyczy czynność dochodzeniowa wskazana w europejskim nakazie dochodzeniowym.

5. Jeżeli w określonym przypadku właściwy organ wykonujący nie ma praktycznej możliwości dochowania terminu określonego w ust. 3, informuje o tym niezwłocznie w dowolny sposób właściwy organ państwa wydającego, podając przyczyny opóźnienia i szacunkowy okres potrzebny na podjęcie decyzji. W takich przypadkach termin określony w ust. 3 można przedłużyć maksymalnie o 30 dni.

6. Jeżeli w określonym przypadku właściwy organ wykonujący nie ma praktycznej możliwości dochowania terminu określonego w ust. 4, informuje o tym niezwłocznie w dowolny sposób właściwy organ państwa wydającego, podając przyczyny opóźnienia, i zasięga opinii organu wydającego co do właściwego terminu wykonania danej czynności.

Artykuł 12

Przekazywanie materiału dowodowego

1. Organ wykonujący przekazuje państwu wydającemu bez zbędnej zwłoki materiał dowodowy uzyskany dzięki wykonaniu europejskiego nakazu dochodzeniowego. Jeżeli wystąpiono o to w europejskim nakazie dochodzeniowym i jeżeli możliwość taką dopuszcza prawo krajowe państwa wykonującego, materiał dowodowy przekazuje się bezpośrednio właściwym organom państwa wydającego, które pomagają w wykonaniu europejskiego nakazu dochodzeniowego zgodnie z art. 8 ust. 3.

2. Przekazując uzyskany materiał dowodowy, organ wykonujący zaznacza, czy wymaga jego zwrotu do państwa wykonującego, gdy tylko przestanie być potrzebny państwu wydającemu.

Artykuł 13

Środki odwoławcze

Zainteresowane strony mają do dyspozycji środki odwoławcze zgodnie z prawem krajowym. Merytoryczne podstawy wydania europejskiego nakazu dochodzeniowego można kwestionować wyłącznie w drodze powództwa przed sądem w państwie wydającym.

Artykuł 14

Podstawy odroczenia uznania lub wykonania

1. Uznanie lub wykonanie europejskiego nakazu dochodzeniowego w państwie wykonującym można odroczyć, gdy:

- a) jego wykonanie mogłoby zaszkodzić toczącemu się postępowaniu karnemu – o okres uznany przez państwo wykonujące za stosowny; lub
- b) odnośne przedmioty, dokumenty lub dane są już wykorzystywane w innym postępowaniu – dopóki nie będą już one w nim potrzebne.

2. Gdy tylko podstawa odroczenia utraci swoją zasadność, organ wykonujący natychmiast podejmuje czynności konieczne do wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego i dowolną metodą pozwalającą uzyskać pisemne potwierdzenie informuje o tym organ wydający.

Artykuł 15

Obowiązek informowania

1. Właściwy organ państwa wykonującego, który otrzymuje europejski nakaz dochodzeniowy, potwierdza niezwłocznie jego otrzymanie – najpóźniej w terminie jednego tygodnia od jego otrzymania – wypełniając i odsyłając formularz przedstawiony w załączniku B. Jeżeli zgodnie z art. 6 ust. 2 wyznaczony został organ centralny, obowiązek potwierdzenia otrzymania europejskiego nakazu dochodzeniowego dotyczy zarówno tego organu centralnego, jak i organu wykonującego, który ten nakaz otrzymał za pośrednictwem organu centralnego. W przypadku określonym w art. 6 ust. 5 obowiązek potwierdzenia otrzymania europejskiego nakazu dochodzeniowego dotyczy zarówno właściwego organu, który go otrzymał pierwotnie, jak i organu wykonującego, któremu nakaz ten został ostatecznie przekazany.

2. Bez uszczerbku dla art. 9 ust. 2 organ wykonujący informuje organ wydający:

- a) natychmiast dowolną metodą, gdy:
  - (i) organ wykonujący nie jest w stanie podjąć decyzji co do uznania lub wykonania nakazu, gdyż formularz przedstawiony w załączniku jest niekompletny lub ewidentnie błędnie wypełniony;

- (ii) organ wykonujący, wykonując europejski nakaz dochodzeniowy, uzna bez dalszych dociekań, że celowe może być podjęcie działań dochodzeniowych, których nie przewidziano pierwotnie lub których nie można było wskazać w momencie wydawania europejskiego nakazu dochodzeniowego – po to aby organ wydający mógł w danej sprawie podjąć dalsze działania;
- (iii) organ wykonujący stwierdzi, że w danej sprawie nie jest w stanie dopełnić formalności i procedur wyraźnie wskazanych zgodnie z art. 8 przez organ wydający.

Na żądanie organu wydającego przekazane informacje zostają bezzwłocznie potwierdzone dowolną metodą pozwalającą uzyskać pisemne potwierdzenie;

- b) niezwłocznie dowolną metodą pozwalającą uzyskać pisemne potwierdzenie:
  - (i) o wszelkich decyzjach podjętych na podstawie art. 10 ust. 1;
  - (ii) o odroczeniu wykonania lub uznania europejskiego nakazu dochodzeniowego, o powodach takiej decyzji i, w miarę możliwości, o spodziewanym okresie odroczenia.

Artykuł 16

Odpowiedzialność karna funkcjonariuszy

Gdy w ramach stosowania niniejszej dyrektywy funkcjonariusze państwa wydającego są obecni na terytorium państwa wykonującego, to pod względem przestępstw popełnionych przez nich lub przeciwko nim traktuje się ich tak jak funkcjonariuszy państwa wykonującego.

Artykuł 17

Odpowiedzialność cywilna funkcjonariuszy

1. Gdy w ramach stosowania niniejszej dyrektywy funkcjonariusze państwa wydającego są obecni na terytorium państwa wykonującego, to za wszelkie szkody spowodowane przez nich podczas ich działań odpowiada państwo wydające, zgodnie z prawem państwa wykonującego.
2. Państwo członkowskie, na którego terytorium powstała szkoda, o której mowa w ust. 1, naprawia taką szkodę na warunkach mających zastosowanie do szkody spowodowanej przez jego własnych funkcjonariuszy.
3. Państwo członkowskie, którego funkcjonariusze spowodowali szkodę wobec jakiegokolwiek osoby na terytorium innego państwa członkowskiego, zwraca temu innemu państwu członkowskiemu całość wszelkich kwot, które to inne państwo zapłaciło ofiarom lub osobom uprawnionym w ich imieniu.
4. Bez uszczerbku dla możliwości dochodzenia swoich praw wobec osób trzecich i z wyłączeniem ust. 3, każde państwo członkowskie powstrzymuje się w przypadku określonym

w ust. 1 od żądania zwrotu za szkody, których doznało ze strony innego państwa członkowskiego.

Artykuł 18

Poufność

1. Każde państwo członkowskie podejmuje konieczne środki w celu zapewnienia, aby wykonując europejski nakaz dochodzeniowy, organ wydający i organ wykonujący należycie uwzględniły poufny charakter dochodzenia.
2. Organ wykonujący gwarantuje zgodnie ze swoim prawem krajowym poufność faktów i treści podanych w europejskim nakazie dochodzeniowym, jednak obowiązek nie dotyczy tych faktów i treści, których ujawnienie jest niezbędne do wykonania danej czynności dochodzeniowej. Jeżeli organ wykonujący nie jest w stanie dopełnić wymogu poufności, informuje o tym niezwłocznie organ wydający.
3. Jeżeli brak jest innych wytycznych ze strony organu wykonującego, organ wydający zachowuje zgodnie ze swoim prawem krajowym poufność wszelkich dostarczonych przez organ wykonujący materiałów dowodowych lub informacji, jednak obowiązek ten nie dotyczy tych materiałów dowodowych i informacji, których ujawnienia wymaga dochodzenie lub postępowanie opisane w europejskim nakazie dochodzeniowym.
4. Każde państwo członkowskie podejmuje konieczne środki w celu zapewnienia, aby banki nie ujawniały danemu klientowi banku ani innym osobom trzecim, że państwu wydającemu przekazano informacje zgodnie z art. 23, 24 i 25 ani że prowadzone jest dochodzenie.

ROZDZIAŁ IV

SZCZEGÓŁOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE NIEKTÓRYCH CZYNNOŚCI DOCHODZENIOWYCH

Artykuł 19

Tymczasowe przekazanie osób pozbawionych wolności państwu wydającemu do celów dochodzeniowych

1. Europejski nakaz dochodzeniowy można wydać po to, aby osoba pozbawiona wolności w państwie wykonującym została tymczasowo przekazana w celu wykonania czynności dochodzeniowej, która wymaga obecności tej osoby na terytorium państwa wydającego, pod warunkiem że osoba ta zostanie odesłana z powrotem w terminie określonym przez państwo wykonujące.
2. Oprócz podstaw odmowy, o których mowa w art. 10 ust. 1, można również odmówić wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego, gdy:
  - a) osoba pozbawiona wolności nie wyraża zgody; lub
  - b) przekazanie może skutkować przedłużeniem okresu pozbawienia wolności.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zezwolenia na tranzyt osoby pozbawionej wolności przez terytorium trzeciego państwa członkowskiego udziela się na wniosek, któremu towarzyszą wszelkie niezbędne dokumenty.

4. Kwestie praktyczne związane z tymczasowym przekazaniem danej osoby oraz terminem jej obowiązkowego powrotu na terytorium państwa wykonującego są uzgadniane bezpośrednio przez zainteresowane państwa członkowskie.

5. Osoba przekazywana pozostaje w areszcie tymczasowym na terytorium państwa wydającego, a jeżeli dochodzi do tranzytu – na terytorium państw członkowskich tranzytowych, chyba że wykonujące państwo członkowskie wystąpi o jej uwolnienie.

6. Czas aresztu tymczasowego na terytorium wydającego państwa członkowskiego zalicza się na poczet okresu pozbawienia wolności, któremu przekazywana osoba musi lub będzie musiała się poddać na terytorium wykonującego państwa członkowskiego.

7. Przekazanej osobie nie ściga się, nie pozbawia wolności ani nie poddaje żadnym innym ograniczeniom wolności osobistej w związku z czynami lub wyrokami, które nastąpiły przed jej wyjazdem z terytorium państwa wykonującego i które nie są ujęte w odnośnym europejskim nakazie dochodzeniowym.

8. Immunitet przewidziany w ust. 7 ustaje, jeżeli po piętnastu kolejnych dniach liczonych od dnia, w którym obecność przekazanej osoby nie jest już wymagana przez organy wymiaru sprawiedliwości, osoba ta miała możliwość wyjazdu, a mimo to pozostała na terytorium, lub po jego opuszczeniu na nie powróciła.

9. Koszty przekazania ponosi państwo wydające.

Artykuł 20

Tymczasowe przekazanie osób pozbawionych wolności państwu wykonującemu do celów dochodzeniowych

1. Europejski nakaz dochodzeniowy można wydać po to, aby osoba pozbawiona wolności w państwie wydającym została tymczasowo przekazana w celu wykonania czynności dochodzeniowej, która wymaga obecności tej osoby na terytorium państwa wykonującego.

2. Oprócz podstaw odmowy, o których mowa w art. 10 ust. 1, można również odmówić wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego, gdy:

a) konieczna jest zgoda danej osoby na przekazanie, a zgody tej nie uzyskano; lub

b) organ wydający i organ wykonujący nie mogą dojść do porozumienia co do praktycznych kwestii związanych z tymczasowym przekazaniem.

3. Jeżeli konieczna jest zgoda danej osoby na przekazanie, należy organowi wykonującemu dostarczyć niezwłocznie oświadczenie woli tej osoby albo jego kopię.

4. Każde państwo członkowskie może zaznaczyć, że zanim wykonany zostanie europejski nakaz dochodzeniowy, konieczna jest zgoda, o której mowa w ust. 3, pod pewnymi warunkami określonymi w powiadomieniu.

5. Art. 19 ust. 3–8 stosuje się odpowiednio do tymczasowego przekazania na mocy niniejszego artykułu.

6. Koszty przekazania ponosi państwo wydające. Nie dotyczy to kosztów związanych z utrzymaniem danej osoby w stanie pozbawienia wolności w państwie wykonującym.

Artykuł 21

Przesłuchanie wideokonferencyjne

1. Jeżeli dana osoba znajduje się na terytorium państwa wykonującego i musi zostać przesłuchana w charakterze świadka lub biegłego przez organy wymiaru sprawiedliwości państwa wydającego, organ wydający może – jeżeli nie jest pożądane lub możliwe, by osoba ta stawiła się osobiście na terytorium jego państwa – wydać europejski nakaz dochodzeniowy w celu przesłuchania świadka lub biegłego drogą wideokonferencji, zgodnie z ust. 2–9.

2. Oprócz podstaw odmowy, o których mowa w art. 10 ust. 1, można również odmówić wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego, gdy:

a) stosowanie wideokonferencji jest sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa obowiązującego w państwie wykonującym; lub

b) państwo wykonujące nie dysponuje wideokonferencyjnym zapleczem technicznym.

3. Jeżeli państwo wykonujące nie dysponuje wideokonferencyjnym zapleczem technicznym, zaplecze takie może mu zostać udostępnione za obopólną zgodą przez państwo wydające.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 lit. b), stosuje się odpowiednio art. 10 ust. 2.

5. W europejskim nakazie dochodzeniowym wydanym z myślą o przesłuchaniu wideokonferencyjnym należy określić, dlaczego osobiste stawiennictwo świadka lub biegłego nie jest pożądane lub możliwe, a także podać nazwę organu wymiaru sprawiedliwości oraz imiona i nazwiska osób, które przeprowadzą przesłuchanie.

6. Do przesłuchania wideokonferencyjnego zastosowanie mają następujące zasady:

- a) organ wymiaru sprawiedliwości państwa wykonującego jest obecny w czasie przesłuchania, korzystając w razie konieczności z pomocy tłumacza ustnego; odpowiada on też za ustalenie tożsamości przesłuchiwanej osoby i za przestrzeganie podstawowych zasad prawa obowiązującego w państwie wykonującym. Jeśli organ wykonujący uzna, że podczas przesłuchania doszło do naruszenia podstawowych zasad prawa obowiązującego w państwie wykonującym, podejmuje natychmiast niezbędne kroki, aby zapewnić by przesłuchanie toczyło się dalej zgodnie z tymi zasadami;
- b) środki ochrony przesłuchiwanej osoby zostają w razie konieczności uzgodnione przez właściwe organy państwa wydającego i państwa wykonującego;
- c) organ wydający prowadzi przesłuchanie, lub sprawuje kontrolę nad jego tokiem, zgodnie ze swoim prawem krajowym;
- d) na żądanie państwa wydającego lub przesłuchiwanej osoby państwo wykonujące zapewnia w razie konieczności przesłuchawanemu pomoc tłumacza ustnego;
- e) przesłuchiwana osoba może powołać się na prawo do odmowy składania zeznań, które przysługuje jej na podstawie prawa obowiązującego w państwie wykonującym lub wydającym.

7. Bez uszczerbku dla środków uzgodnionych dla ochrony osób organ wykonujący sporządza po przesłuchaniu protokół, w którym odnotowuje datę i miejsce przesłuchania, tożsamość przesłuchanej osoby, tożsamość i funkcję wszystkich innych osób z państwa wykonującego uczestniczących w przesłuchaniu, wszelkie złożone przysięgi oraz warunki techniczne panujące podczas przesłuchania. Organ wykonujący przekazuje protokół organowi wydającemu.

8. Koszt ustanowienia wideopojęcia, koszt jego obsługi w państwie wykonującym, honorarium tłumaczy ustnych zapewnionych przez to państwo, diety świadków i biegłych oraz koszty ich podróży w państwie wykonującym zostają zwrócone państwu wykonującemu przez państwo wydające, chyba że państwo wykonujące zrezygnuje ze zwrotu wszystkich lub niektórych wymienionych wydatków.

9. Każde państwo członkowskie podejmuje niezbędne kroki w celu zapewnienia, by w przypadku, gdy świadkowie lub biegli są przesłuchiwani na jego terytorium na mocy niniejszego artykułu i mimo obowiązku złożenia zeznań odmawiają ich

złożenia lub składają zeznania niezgodne z prawdą, jego prawo krajowe miało takie samo zastosowanie, jakby przesłuchanie toczyło się zgodnie z procedurą krajową.

10. Europejski nakaz dochodzeniowy można także wydać, aby drogą wideokonferencji przesłuchać oskarżonego. Ust. 1–9 stosuje się odpowiednio. Oprócz podstaw odmowy, o których mowa w art. 10 ust. 1, można również odmówić wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego, gdy:

- a) oskarżony nie wyraża zgody; lub
- b) zastosowanie takiego środka byłoby sprzeczne z prawem obowiązującym w państwie wykonującym.

Artykuł 22

Przesłuchanie telekonferencyjne

1. Jeżeli dana osoba znajduje się na terytorium jednego państwa członkowskiego i musi zostać przesłuchana w charakterze świadka lub biegłego przez organy wymiaru sprawiedliwości innego państwa członkowskiego, organ wydający tego drugiego państwa członkowskiego może wydać europejski nakaz dochodzeniowy, aby świadka lub biegłego przesłuchać drogą telekonferencji, zgodnie z ust. 2–4.

2. Oprócz podstaw odmowy, o których mowa w art. 10 ust. 1, można również odmówić wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego, gdy:

- a) stosowanie telekonferencji jest sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa obowiązującego w państwie wykonującym; lub
- b) świadek lub biegły nie wyrażają zgody na przesłuchanie taką drogą.

3. W europejskim nakazie dochodzeniowym wydanym z myślą o przesłuchaniu telekonferencyjnym należy podać nazwę organu wymiaru sprawiedliwości oraz imiona i nazwiska osób, które przeprowadzą przesłuchanie, a także zaznaczyć, że świadek lub biegły wyrazili wolę uczestnictwa w przesłuchaniu telekonferencyjnym.

4. Kwestie praktyczne związane z przesłuchaniem zostają uzgodnione przez organ wydający i organ wykonujący. Uzgadniając takie kwestie, organ wykonujący zobowiązuje się, że:

- a) powiadomi danego świadka lub biegłego o terminie i miejscu przesłuchania;

- b) zweryfikuje tożsamość świadka lub biegłego; oraz
- c) sprawdzi, czy świadek lub biegły zgadzają się na przesłuchanie telekonferencyjne.

Państwo wykonujące może w części lub w całości uzależnić swoją zgodę od tego, czy spełnione są odnośne przepisy art. 21 ust. 6 i 9. O ile nie postanowiono inaczej, art. 21 ust. 8 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 23

Informacje o rachunkach bankowych

1. Europejski nakaz dochodzeniowy można wydać w celu ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna objęta dochodzeniem w sprawie karnej posiada lub kontroluje jeden lub większą liczbę dowolnego rodzaju rachunków w jakimkolwiek banku na terytorium państwa wykonującego.

2. Każde państwo członkowskie, na warunkach określonych w niniejszym artykule, podejmuje niezbędne kroki, by móc udzielić informacji, o których mowa w ust. 1.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, dotyczą także rachunków, do których osoba objęta dochodzeniem ma pełnomocnictwo, jeżeli informacji tych zażądano w europejskim nakazie dochodzeniowym i jeżeli można ich dostarczyć w rozsądnym terminie.

4. Obowiązek ustanowiony w niniejszym artykule ma zastosowanie tylko w takim zakresie, w jakim bank prowadzący rachunek dysponuje odnośnymi informacjami.

5. Oprócz podstaw odmowy, o których mowa w art. 10 ust. 1, można również odmówić wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dane przestępstwo nie jest:

- a) przestępstwem, za które grozi kara lub środek zabezpieczający polegający na pozbawieniu wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej cztery lata w państwie wydającym i co najmniej dwa lata w państwie wykonującym;
- b) przestępstwem, o którym mowa w art. 4 decyzji Rady z dnia 6 kwietnia 2009 r. ustanawiającej Europejski Urząd Policji (Europol) (zwanej dalej „decyzją o Europolu”) ⁽¹⁾; ani

⁽¹⁾ Dz.U. L 121 z 15.5.2009, s. 37.

- c) przestępstwem, które - o ile nie może zostać objęte decyzją o Europolu - jest przedmiotem konwencji z roku 1995 o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽²⁾, protokołu do niej z roku 1996 ⁽³⁾ lub drugiego protokołu do niej z roku 1997 ⁽⁴⁾.

6. W europejskim nakazie dochodzeniowym organ wydający podaje dlaczego uważa, że *żądane* informacje będą prawdopodobnie miały zasadnicze znaczenie w dochodzeniu dotyczącym danego przestępstwa i na jakiej podstawie przypuszcza, że banki w państwie wykonującym prowadzą dany rachunek, oraz w miarę możliwości wskazuje, o które banki może chodzić. Podaje on również wszelkie posiadane informacje mogące ułatwić wykonanie europejskiego nakazu dochodzeniowego.

Artykuł 24

Informacje o transakcjach bankowych

1. Europejski nakaz dochodzeniowy można wydać po to, aby uzyskać szczegółowe dane o konkretnych rachunkach bankowych lub o operacjach bankowych, które zostały dokonane w danym okresie za pomocą jednego lub większej liczby rachunków wskazanych w nakazie, w tym żeby uzyskać szczegółowe dane o rachunku nadawcy lub odbiorcy.

2. Każde państwo członkowskie, na warunkach określonych w niniejszym artykule, podejmuje konieczne kroki, by móc udzielić informacji, o których mowa w ust. 1.

3. Obowiązek ustanowiony w niniejszym artykule ma zastosowanie tylko w takim zakresie, w jakim bank prowadzący rachunek dysponuje odnośnymi informacjami.

4. Państwo wydające podaje w europejskim nakazie dochodzeniowym, dlaczego uważa *żądane* informacje za istotne dla dochodzenia dotyczącego danego przestępstwa.

Artykuł 25

Monitorowanie transakcji bankowych

1. Europejski nakaz dochodzeniowy można wydać po to, by w danym okresie zostały poddane monitorowaniu operacje bankowe dokonywane za pomocą jednego lub większej liczby rachunków wskazanych w nakazie.

2. Każde państwo członkowskie, na warunkach określonych w niniejszym artykule, podejmuje konieczne kroki, by móc udzielić informacji, o których mowa w ust. 1.

3. Państwo wydające podaje w europejskim nakazie dochodzeniowym, dlaczego uważa *żądane* informacje za istotne dla dochodzenia dotyczącego danego przestępstwa.

4. Praktyczne aspekty monitorowania zostają uzgodnione między właściwymi organami państwa wydającego i państwa wykonującego.

⁽²⁾ Dz.U. C 316 z 27.11.1995, s. 49.

⁽³⁾ Dz.U. C 313 z 23.10.1996, s. 2.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 221 z 19.7.1997, s. 12.

Artykuł 26

Przesyłki niejawnie nadzorowane

1. Europejski nakaz dochodzeniowy można wydać po to, aby na terytorium państwa wykonującego została zastosowana przesyłka niejawnie nadzorowana.

2. Prawo do działania i do kierowania operacjami związanymi z wykonaniem europejskiego nakazu dochodzeniowego, o którym mowa w ust. 1, oraz do sprawowania kontroli nad tymi operacjami przysługuje właściwym organom państwa wykonującego.

Artykuł 27

Czynności dochodzeniowe wymagające gromadzenia materiału dochodzeniowego na bieżąco, w sposób ciągły i przez konkretny okres

1. Jeżeli europejski nakaz dochodzeniowy służy wykonaniu czynności – w tym czynności, o których mowa w art. 25 i 26 – wymagającej gromadzenia materiału dowodowego na bieżąco, w sposób ciągły i przez konkretny okres, wykonania nakazu można odmówić, jeżeli zachodzą podstawy odmowy, o których mowa w art. 10 ust. 1, lub jeżeli wykonanie danej czynności byłoby w analogicznej sprawie krajowej niedopuszczalne.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 10 ust. 1.

3. Organ wykonujący może uzależnić wykonanie europejskiego nakazu dochodzeniowego, o którym mowa w ust. 1, od porozumienia się co do podziału kosztów.

ROZDZIAŁ V

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 28

Powiadomienia

1. W terminie do ... (*) każde państwo członkowskie powiadamia Komisję:

- a) który(-e) organ(y) są zgodnie z jego wewnętrznym porządkiem prawnym organami właściwymi zgodnie z art. 2 lit. a) i b), gdy jest ono państwem wydającym lub wykonującym;
- b) w jakich językach przyjmuje europejski nakaz dochodzeniowy, zgodnie z art. 5 ust. 2;
- c) o wyznaczonym(-ych) organie(-ach) centralnym(-ych), jeżeli pragnie ono skorzystać z możliwości, o której mowa w art.

(*) Dwa lata od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

6 ust. 2. Informacje te są wiążące dla organów państwa wydającego;

- d) czy potrzebna jest zgoda danej osoby na przekazanie, jeżeli pragnie ono skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 20 ust. 4.

2. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich dalszych zmianach co do danych określonych w ust. 1.

3. Informacje otrzymane na mocy niniejszego artykułu Komisja udostępnia wszystkim państwom członkowskim oraz europejskiej sieci sądowej. Europejska sieć sądowa udostępnia te informacje na stronie internetowej, o której mowa w art. 9 decyzji Rady 2008/976/WSiSW z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie europejskiej sieci sądowej⁽¹⁾.

Artykuł 29

Status względem innych umów i uzgodnień

1. Odpowiednie postanowienia następujących konwencji, które regulują stosunki między państwami członkowskimi podlegającymi niniejszej dyrektywie, zostają od dnia ... (*) zastąpione niniejszą dyrektywą bez uszczerbku dla ich stosowania w stosunkach między państwami członkowskimi a państwami trzecimi oraz dla ich przejściowego stosowania na mocy art. 30:

- europejskiej konwencji z dnia 20 kwietnia 1959 r. o pomocy prawnej w sprawach karnych, dwóch protokołów dodatkowych do niej: z dnia 17 marca 1978 r. i 8 listopada 2001 r., oraz porozumień dwustronnych zawartych zgodnie z art. 26 tej konwencji;
- konwencji wykonawczej z dnia 19 czerwca 1990 r. do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r.;
- konwencji z dnia 29 maja 2000 r. o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi UE oraz protokołu do niej z dnia 16 października 2001 r.

2. Uchyła się decyzję ramową 2008/978/WSiSW. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie w stosunkach między państwami członkowskimi do zabezpieczenia środków dowodowych, zastępując odnośne przepisy decyzji ramowej 2003/577/WSiSW.

3. Państwa członkowskie mogą nadal stosować dwu- lub wielostronne umowy lub uzgodnienia pozostające w mocy po dniu ... (*), o ile pozwalają one osiągnąć więcej, niż przewiduje niniejsza dyrektywa, i przyczyniają się do dalszego uproszczenia lub ułatwienia procedur gromadzenia materiału dowodowego.

(1) Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 130.

4. Państwa członkowskie mogą zawierać dwu- lub wielostronne umowy i uzgodnienia po dniu ... (*), o ile pozwalają one pogłębić lub rozszerzyć przepisy niniejszej dyrektywy i przyczyniają się do dalszego uproszczenia lub ułatwienia procedur gromadzenia materiału dowodowego.

5. Do dnia ... (**), państwa członkowskie powiadamiają Komisję o obowiązujących umowach i uzgodnieniach, o których mowa w ust. 3, które zamierzają nadal stosować. Państwa członkowskie powiadamiają również Komisję o wszelkich nowych umowach lub uzgodnieniach, o których mowa w ust. 4, w terminie trzech miesięcy od ich podpisania.

6. Jeżeli Komisja uzna, że zgłoszona jej dwu- lub wielostronna umowa lub uzgodnienie nie spełnia warunków przedstawionych w ust. 3 i 4, zwraca się do danego państwa członkowskiego, by rozwiązało, zmieniło lub odstąpiło od zawarcia danej umowy lub uzgodnienia.

Artykuł 30

Uzgodnienia przejściowe

1. Wnioski o wzajemną pomoc otrzymane przed dniem ... (***) podlegają nadal istniejącym aktom o wzajemnej pomocy w sprawach karnych. Postanowienia o zabezpieczeniu środków dowodowych na mocy decyzji ramowej 2003/577/WSiSW, otrzymane przed dniem ... (***), także podlegają tej decyzji ramowej.

2. Gdy zapadnie postanowienie o zabezpieczeniu na mocy decyzji ramowej 2003/577/WSiSW, stosuje się odpowiednio art. 7 ust. 1.

Artykuł 31

Transpozycja

1. Do dnia ... (***) państwa członkowskie podejmują niezbędne działania, by zapewnić zgodność z niniejszą dyrektywą.

2. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

3. Do dnia ... (***) państwa członkowskie przekazują Komisji i Sekretariatowi Generalnemu Rady tekst przepisów transponujących do ich prawa krajowego obowiązki nałożone na mocy niniejszej dyrektywy.

4. Do dnia ... (****) Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające, w jakim stopniu państwa członkowskie przedsięwzięły niezbędne środki w celu zapewnienia zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy; sprawozdaniu w razie potrzeby towarzyszą wnioski ustawodawcze.

Artykuł 32

Sprawozdanie na temat stosowania

Najpóźniej w terminie pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat stosowania niniejszej dyrektywy oparte o dane jakościowe i ilościowe. W razie potrzeby sprawozdaniu towarzyszą propozycje zmian niniejszej dyrektywy.

Artykuł 33

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 34

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu
Europejskiego
...
Przewodniczący

W imieniu Rady
...
Przewodniczący

(*) Data wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

(**) Trzy miesiące od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

(***) Dwa lata od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

(****) Trzy lata od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

ZAŁĄCZNIK A

EUROPEJSKI NAKAZ DOCHODZENIOWY

Niniejszy europejski nakaz dochodzeniowy został wydany przez właściwy organ wymiaru sprawiedliwości. Proszę o wykonanie wskazanej(-ych) poniżej czynności dochodzeniowej(-ych), a następnie o przekazanie materiału dowodowego uzyskanego wskutek wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego.

(A) ŻĄDANA CZYNNOŚĆ DOCHODZENIOWA**1. Opis czynności dochodzeniowej(-ych), którą(-e) należy wykonać:**

.....

.....

.....

.....

2. Jeżeli żądana(-e) czynność(-ci) dochodzeniowa(-e) dotyczy(-ą) co najmniej jednej z niżej wymienionych czynności dochodzeniowych, proszę zaznaczyć odpowiednie pole(-a):

- tymczasowe przekazanie osób pozbawionych wolności państwu wydającemu do celów dochodzeniowych
- tymczasowe przekazanie osób pozbawionych wolności państwu wykonującemu do celów dochodzeniowych
- przesłuchanie wideokonferencyjne
- przesłuchanie telekonferencyjne
- udzielenie informacji o rachunkach bankowych
- udzielenie informacji o transakcjach bankowych
- monitorowanie transakcji bankowych
- zastosowanie przesyłki niejawnie nadzorowanej
- czynności dochodzeniowe wymagającej gromadzenia materiału dowodowego na bieżąco, w sposób ciągły i przez konkretny okres

3. Jeżeli dotyczy, należy podać miejsce wykonania (jeżeli nie jest znane, ostatnie znane miejsce):

.....

.....

.....

.....

(B) TOŻSAMOŚĆ OSÓB, KTÓRYCH DOTYCZY ŻĄDANA CZYNNOŚĆ

Informacje o tożsamości: (i) osoby (osób) fizycznej(-ych) lub (ii) osoby (osób) prawnej(-ych), wobec których toczy się/może się toczyć postępowanie:

(i) W przypadku osoby (osób) fizycznej(-ych)

Nazwisko: .....

Imię (imiona): .....

Nazwisko rodowe (jeżeli dotyczy): .....

Pseudonimy (jeżeli dotyczy): .....

Płeć: .....

Obywatelstwo: .....

Data urodzenia: .....

Miejsce urodzenia: .....

Miejsce pobytu lub znany adres (jeżeli aktualny adres nie jest znany, proszę podać ostatni znany adres):

Język(-i) zrozumiałe dla tej osoby (jeżeli znane):

(ii) W przypadku osoby (osób) prawnej(-ych)

Nazwa: .....

Forma prawna: .....

Nazwa skrócona, powszechnie używana lub nazwa handlowa (jeżeli dotyczy):

Zarejestrowana siedziba (jeżeli znana): .....

Numer ewidencyjny (jeżeli dostępny): .....

Adres osoby prawnej: .....

(C) ORGAN WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI WYDAJĄCY EUROPEJSKI NAKAZ DOCHODZENIOWY

Urzędowa nazwa: .....

Imię i nazwisko przedstawiciela: .....

Zajmowane stanowisko (tytuł/stopień zaszerogowania):

Sygnatura akt: .....

Adres: .....

Numer telefonu: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości)

Numer faksu: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości)

Adres poczty elektronicznej:

Języki, w których można się kontaktować z organem wydającym:

Dane teled adresowe osoby (osób), z którą(-ymi) można się kontaktować, by uzyskać dodatkowe informacje na temat wykonania niniejszego nakazu lub dokonać koniecznych ustaleń praktycznych w celu przekazania materiału dowodowego:

(D) ZWIĄZEK Z EWENTUALNYM WCZEŚNIEJSZYM EUROPEJSKIM NAKAZEM DOCHODZENIOWYM

W stosownych przypadkach proszę wskazać, czy niniejszy nakaz uzupełnia wcześniejszy europejski nakaz dochodzeniowy, a jeżeli tak – proszę podać informacje pozwalające zidentyfikować nakaz wcześniejszy (datę jego wydania, nazwę organu będącego adresatem i – jeżeli wiadomo – datę przekazania mu nakazu, a także numery referencyjne podane przez organ wydający i wykonujący).

.....

.....

.....

.....

(E) RODZAJ POSTĘPOWANIA, W RAMACH KTÓREGO WYDAJE SIĘ NINIEJSZY NAKAZ

Proszę zaznaczyć rodzaj postępowania, w ramach którego wydaje się niniejszy nakaz:

- a) w odniesieniu do postępowania karnego, które wszczął organ wymiaru sprawiedliwości lub które może zostać wszczęte przed organem wymiaru sprawiedliwości w sprawie o przestępstwo na mocy krajowego prawa państwa wydającego; lub
- b) postępowanie wszczęte przez organy administracyjne w związku z czynami, które są zagrożone karą na mocy krajowego prawa państwa wydającego, gdyż stanowią naruszenie przepisów prawa, w przypadku gdy wydana decyzja może skutkować wszczęciem postępowania przed sądem właściwym zwłaszcza w sprawach karnych; lub
- c) postępowanie wszczęte przez organy wymiaru sprawiedliwości w związku z czynami, które są zagrożone karą na mocy krajowego prawa państwa wydającego, gdyż stanowią naruszenie przepisów prawa, w przypadku gdy wydana decyzja może skutkować wszczęciem postępowania przed sądem właściwym zwłaszcza w sprawach karnych.

(F) POWÓD WYDANIA EUROPEJSKIEGO NAKAZU DOCHODZENIOWEGO

1. Streszczenie faktów i opis okoliczności, w których popełniono przestępstwo(-a) będące podstawą wydania europejskiego nakazu dochodzeniowego (należy m.in. podać czas i miejsce, zgodnie z wiedzą organu wydającego):

.....

.....

.....

.....

2. Charakter i kwalifikacja prawna przestępstwa (przestępstw), które spowodowało(-y) wydanie europejskiego nakazu dochodzeniowego, oraz odnośny przepis prawa/kodeks:

.....

.....

.....

.....

(G) WYKONANIE EUROPEJSKIEGO NAKAZU DOCHODZENIOWEGO

1. Termin wykonania nakazu określa dyrektywa XXX/.../WSiSW. Jeżeli jednak konieczny jest termin krótszy, proszę wskazać wcześniejszy termin oraz zaznaczyć odpowiednio jego przyczynę:

Wcześniejszy lub konkretny termin: ..... (dd/mm/rrrr)

Przyczyny:

termin proceduralny

waga przestępstwa

inne szczególnie pilne okoliczności (proszę podać):

.....
 .....

(H) OKREŚLONY TRYB WYKONANIA NINIEJSZEGO NAKAZU

1. Proszę zaznaczyć pole i wypełnić (jeżeli dotyczy):

Wymagane jest, aby organ wykonujący dopełnił następujących formalności i procedur ⁽¹⁾:

.....
 .....
 .....

2. Proszę zaznaczyć pole i wypełnić (jeżeli dotyczy):

Wymagane jest, aby właściwym organom państwa wykonującego towarzyszył jako wsparcie jeden lub więcej organów państwa wydającego ⁽²⁾:

Urzędowa nazwa wspomnianego(-ych) organu(-ów):

.....

Dane teleadresowe: .....

(I) UWAGI KOŃCOWE I PODPIS

1. Inne informacje związane ze sprawą (jeżeli dotyczy):

.....
 .....

2. Podpis organu wydającego lub jego przedstawiciela poświadczający prawdziwość informacji zawartych w europejskim nakazie dochodzeniowym:

.....

Imię i nazwisko: .....

Zajmowane stanowisko (tytuł/stopień zaszczerowania): .....

Data: .....

Pieczczę urzędowa (jeżeli dostępna): .....

⁽¹⁾ Zakłada się, że organ wykonujący dopełni formalności i procedur wskazanych przez organ wydający, o ile nie są one sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa państwa wykonującego.

⁽²⁾ Możliwość ta nie oznacza jednak, że organy państwa wydającego mają na terytorium państwa wykonującego jakiegokolwiek uprawnienia organów ścigania.

ZAŁĄCZNIK B

POTWIERDZENIE OTRZYMANIA EUROPEJSKIEGO NAKAZU DOCHODZENIOWEGO

Niniejszy formularz jest wypełniany przez organ państwa wykonującego, który otrzymał wspomniany poniżej europejski nakaz dochodzeniowy.

(A) OTRZYMANY EUROPEJSKI NAKAZ DOCHODZENIOWY

Organ wymiaru sprawiedliwości, który wydał nakaz:

.....

Sygnatura akt:

.....

Data wydania:

.....

Data otrzymania:

.....

(B) ORGAN OTRZYMUJĄCY EUROPEJSKI NAKAZ DOCHODZENIOWY ⁽¹⁾

Urzędowa nazwa właściwego organu:

.....

Imię i nazwisko jego przedstawiciela:

.....

Zajmowane stanowisko (tytuł/stopień zaszczerowania):

.....

Adres:

.....

Numer telefonu: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości)

.....

Numer faksu: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości)

.....

Adres poczty elektronicznej:

.....

Sygnatura akt:

.....

Języki, w których można się kontaktować z ww. organem:

.....

⁽¹⁾ Sekcję tę wypełnia każdy organ, który otrzymał nakaz. Obowiązek taki spoczywa na organie właściwym do uznania i wykonania nakazu oraz (jeżeli dotyczy) na organie centralnym lub na organie, który przekazał nakaz właściwemu organowi.

(C) (JEŻELI DOTYCZY) WŁAŚCIWY ORGAN, KTÓREMU ORGAN WSKAZANY W CZĘŚCI (B) PRZEKAZAŁ NAKAZ

Urzędowa nazwa organu:

.....

Imię i nazwisko jego przedstawiciela:

.....

Zajmowane stanowisko (tytuł/stopień zaszeregowania):

.....

Adres:

.....

.....

Numer telefonu: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości)

.....

Numer faksu: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości)

.....

Adres poczty elektronicznej:

.....

.....

Data przekazania:

.....

(D) PODPIS I DATA

Podpis:

Data:

.....

Pieczęć urzędowa (jeżeli dostępna):